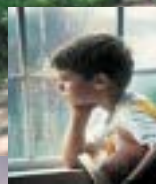
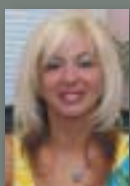

И најразумните и најодговорните брачни партнери, кои одлучиле да го прекинат брачниот живот од "икс" фактори, најчесто им поткликнуваат на "ниските страсти". Особено ако разводот не е донесен под мотото "реална спогодба", туку е принуден заради неверство или од причина "мама и тато", е тогаш следува вистинска војна во која по некое напишано правило, децата стануваат орудије за војување.

Пишува:
Елизабета АНДОНОВСКА,
психолог

Нема да погрешам ако кажам дека живеаме во време во кое бракот, како основна клетка на општествениот систем, доживува деструкција од прв ред.

Од година во година сè повеќе се зголемува бројот на разводите. Интересно е што за разлика од порано, кога разводите биле најчести во првите години, од првата до третата, денес постои феномен на дијаметрална разлика на зачестеноста на разводите. Имено, го-

лем е порастот на разводи на самиот почеток, во првата година и во подоцнежните години т.е. по 10, 20, па и 30 години брачен стаж. Социо-психолошките истражувања покажуваат дека етиологијата на оваа појава треба да се бара од една страна во нарушените обрасци за тоа што значат бракот и семејството со сите негови белези и особини, неподготвеноста за нивно прифаќање, а од друга страна од неможност тие да се реализираат заради немање материјални услови.

Секако дека не смее да се занемари и еманципацијата на жената, која ѝ овозможува похрабро да ја раскине брачната заедница, заради неможност да ги трпи тортурите на "балканскиот" маж, иако не се ретки исповедите на мажите кои во своите бракови биле под тортура на жените. Сè би било добро кога добро би се завршило, и кога и најлошиот брак ќе заврши со среќен развод. Но, за жал, тоа е многу ретко во практиката. И најразумните и најодговорните брачни партнери, кои одлучиле да го прекинат брачниот живот од "икс" фактори, најчесто им поткликнуваат на "ниските страсти". Ако разводот не е донесен под мотото "реална спогодба", туку е принуден заради неверство или од причина "мама и тато", тогаш следува вистинска војна во која по некое напишано правило, децата стануваат орудије за војување.

ЖРТВИ НА РАЗВОДИТЕ

Најчеста фраза на напуштената жена е "не остави нас", поистоветувајќи се со детето или децата, мешајќи ги системите брак и семејство. Најчесто таквите мајки, во желбата да му се осветат на мажот, го користат детето поистоветувајќи се со него, при тоа неводејќи сметка за последиците (велама мајките затоа што

незначителен е процентот на децата кои остануваат со татковците, но и тука сликата е иста).

"Не смееш да одиш кај татко ти и кај оние неговите, зарем можеш да ги сакаш по сè што ни сторија", се најчестите вербални осуди, префрлања и забрани од страна на мајката, која не го прифатила разводот на бракот и повторно ги поистоветува со семејноста т.е. родителувањето.

Имаше еден случај кога мајката ѝ забрануваше на својата ќерка контакти со новосоздаденото семејство на таткото,

заканувајќи ѝ се дека нема да ја сака и дека ќе ја испрати таму да живее (новото семејство да го доживее како казна или место на злосторство). Кога детето ќе

отидеше во посета на таткото, тогаш мајката измислуваше дека е тешко болна, дека ѝ претстојат операции, со што кај ќерката предизвикуваше чувство на вина. Во ваков случај повредената мајка не води сметка за чувствата на детето и за последиците од тоа. Таа е заслепена од сопствената омраза и суета, со единствена цел да му се освети на поранешниот сопруг.

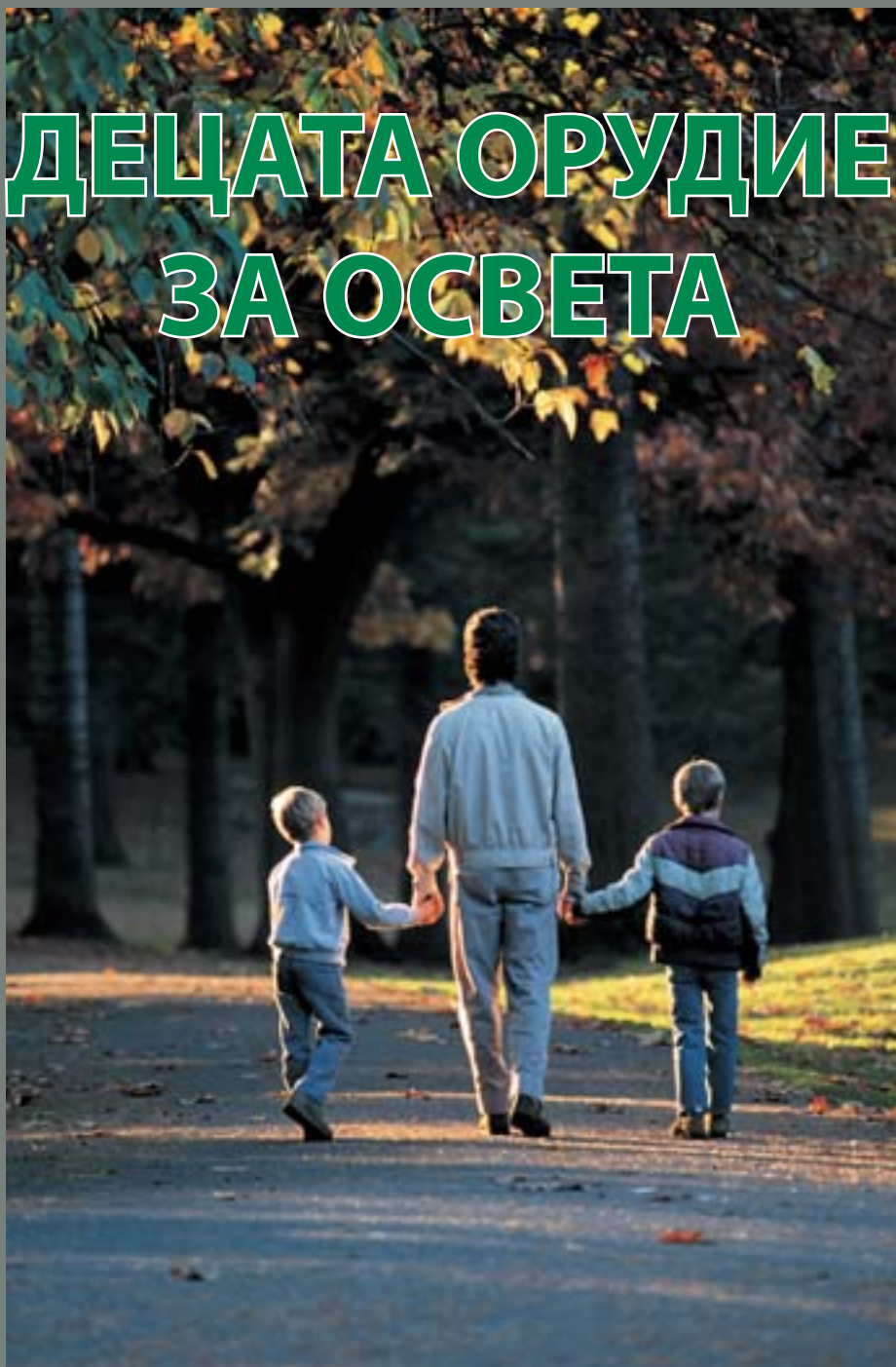
МЕЃУ ЉУБОВТА И ОМРАЗАТА

И што се случува? Доколку детето е во години кога не може реално да ја согледа ситуацијата и само да се справи со неа, се наоѓа распнато меѓу љубовта и омразата! Двајцата родители на детето му го изместуваат примерот околу разликата меѓу партнерството и родителството - семејството. Детето е злоупотребено и најчесто принудено да излаже за да ги задоволи желбите и потребите на мајката од една страна, а да ја зачува љубовта на таткото од друга страна. Подоцна, пак, кога мајката го "средила" својот емотивен живот со друг човек, а поранешниот сопруг не е веќе мета на омраза, тогаш следува период во кој истото дете е инструирано, но сега во друга насока. И повторно следуваат фразите: "Оди кај татко ти за да му земеш што е можно повеќе пари" или, пак, "Бидна што бидна, ама дај сега да го искористиме што е можно повеќе". И повторно детето служи како оружје за нејзините цели, но овој пат мотивот се парите. Тоа може да трае до недоглед, а таквите деца перманентно да остануваат жртва на злоупотреба.

Понекогаш исходот може да биде и фатален.

Имаше еден случај во кој мајката по разводот не престана да ѝ префрла на ќерка си дека е иста како нејзиниот татко, дека е исто толку дебела и дека не може повеќе да ја гледа. Сè тоа само затоа што ќерката го продолжила контактот со таткото. За да ја врати љубовта од мајката девојчето одлучува да држи диета за да ослабне и да не биде дебела како татко ѝ. Подоцна овој конфликт мајката ја чинеше многу скапо. За жал, ќерката доби анорексија од која не се спаси и животот го заврши трагично.

Ваквите и слични случаи треба да бидат пример како родителите не треба да ги мешаат работите кога се работи за престанок - развод на бракот. Свесно самите тие треба да сфатат дека со престанокот на нивното партнерство не престанува и нивното родителување. Секоја злоупотреба на детето во нивните натамошни кавги може да направи трајни психолошки последици кај нивните деца.

ДЕЦАТА ОРУДИЕ ЗА ОСВЕТА